

Mobilitzacions contra el FMI i el Banc
Mundial per a la supressió del Deute Extern
(Praga, 2000)

la revista
Setem

Número 8
Tardor 2006

Mou-te
i canviarem
el món

902 012 838
www.setem.cat

editorial

2 EDITORIAL

3 SETEM a... ARAGÓ

Cooperant per al desenvolupament

5 EN PRIMERA PERSONA

Iolanda Fresnillo

Sociòloga i investigadora de l'Observatori del Deute en la Globalització

MOU-TE!

Butlletí de campanyes i activitats

7 UNA VOLTA AL MÓN EN 90 DIES

8 LA CAIXA DELS VENTS

9 VEUS DEL SUD

Sékou Diarra

Coordinador del programa de Cotó Biològic i Comerç Just de l'ONG Helvetas a Mali

10 VEUS DEL NORD

Tom Kucharz

Portaveu de la Comissió Internacional d'Ecologistes en Acció

11 ENS EN FEM RESSÒ

Lectura, música, cinema...

Editorial

El passat 2 d'octubre el govern noruec va anunciar que cancel·lava el deute extern amb origen il·legítim dels anys setanta. Així anul·lava sense cap mena de condicions el deute que reclamava a l'Equador, Egipte, Jamaica, Perú i Sierra Leone.

Aquesta és una excel·lent notícia, de caràcter històric, perquè suposa el primer cop que un país creditor admet la seva responsabilitat en la gènesi del deute que ofega els països del Sud.

Entre 1976 i 1980 Noruega havia desenvolupat, sota el concepte d'ajuda al desenvolupament, una campanya d'exportació de vaixells per tal de reactivar la seva indústria naval. Sense avaluar les necessitats de desenvolupament dels països als quals es va empènyer a acceptar-los, aquesta operació va generar deutes en 21 nacions del Sud.

La raó donada per a aquesta cancel·lació unilateral sense precedents que ha fet el govern noruec és que el deute era conseqüència d'una política de desenvolupament fracassada en la qual no s'havien tingut en compte ni les necessitats de la població ni els riscos que comportava per a ella.

En el cas de l'Estat espanyol, però, la situació és ben lluny de la noruega. En el moment d'escriure aquestes línies, s'està debatent al Senat les esmenes presentades a la primera Llei de Gestió del Deute, que malauradament, com denuncien les diferents campanyes per a la cancel·lació del deute (entre les quals hi ha Qui deu a qui?, a la qual estan adherits alguns membres de la Federació SETEM), prioritza els interessos econòmics de les empreses espanyoles per damunt del dret a la vida digna dels pobles empobrits del Sud. Els mecanismes generadors de deute, com els crèdits FAD o les assegurances de GESCE, segueixen sense revisar-se ni suprimir-se, i en el cas dels primers, el partit al govern ha proposat el seu increment, alhora que segueix comptant-los com a Ajuda Oficial al Desenvolupament.

Tanmateix, l'èxit que suposa per al moviment internacional contra el deute extern l'exemple de Noruega, reconeixent allò que tant els moviments del Nord com els del Sud reclamen, ens ha d'animar a seguir pressionant els nostres representants públics per a què facin passos decidits per acabar amb el deute extern, sense els quals no es pot combatre realment la pobresa i la injustícia.

En aquest número de la nostra revista hem optat per aprofundir en aquest tema. Esperem que trobeu interessants les pàgines que segueixen i que us permetin sentir-vos més i millor informats sobre allò que creiem que és una preocupació compartida: els desequilibris i les injustícies Nord-Sud. Bona lectura de nou!

A propòsit de SETEM

SETEM és una federació d'ONG de solidaritat internacional nascuda el 1968 que centra el seu treball independent en conscienciar la nostra societat de les desigualtats Nord-Sud, denunciar les seves causes i promoure transformacions socials, individuals i col·lectives per aconseguir un món més just i solidari.

Els nostres camps d'actuació són:

- > La sensibilització i la formació a través de cursos, viatges, publicacions i campanyes.
- > La promoció d'alternatives, principalment de Comerç Just, per mitjà de campanyes, programes especialitzats i venda de productes.
- > La solidaritat amb organitzacions del Sud mitjançant intercanvis i activitats de cooperació.

SETEM forma part de la Coordinadora d'ONG per al Desenvolupament d'Espanya, de la Coordinadora Estatal de Comerç Just, de l'Associació Espanyola del Segell de Comerç Just, de l'Observatori de Responsabilitat Social Corporativa, i de la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament. A més, lidera a Espanya la Campanya Roba Neta, el Programa El bon cafè és bo per a tothom i la Campanya Finances Ètiques per al Desenvolupament.

la revista setem

EDITA: SETEM | CONSELL DE REDACCIÓ: Toni Codina, David Díaz de Quijano, Jordi Pons | COORDINACIÓ: David Díaz de Quijano | EDICIÓ I REDACCIÓ: Miquel Borràs, Xebi P. Alcocer i Domènec Cano (ComCom, sccl), Marta Isabel González | DISSENY ORIGINAL: Diego Areso | DISSENY I MAQUETACIÓ: Noe Lavado (ComCom, sccl) | IMPRESSIÓ: Alfadir, sl | DIPÒSIT LEGAL M-35469-2004

Impresa en paper reciclat

I tu, què en penses? La teva col·laboració ens ajuda a millorar, les teves suggerències ens ajuden a avançar. A SETEM totes les opinions compten. Per què no la teva? Mou-te i escriu-nos! setem@setem.org

SETEM Aragó
realitza accions
de sensibilització
al carrer periò-
dicament

SETEM ARAGÓ, COOPERANT PER AL DESENVOLUPAMENT

Des de 1992 SETEM Aragó es dedica a la Cooperació al Desenvolupament mitjançant l'Educació per al Desenvolupament, la sensibilització de la societat aragonesa, els projectes de desenvolupament i la potenciació del Comerç Just. Una empresa àrdua però portada a terme amb il·lusió i treball pels seus voluntaris.

Les principals activitats de SETEM Aragó són: els Camps de Solidaritat a països d'Amèrica Llatina i Àfrica; el curs *Voluntariat per a la Cooperació al Desenvolupament*; la difusió mitjançant tallers, xerrades i exposicions dels principis del Comerç Just; la venda de productes de Comerç Just; la denúncia de les condicions sociolaborals en el sector tèxtil a través de la *Campanya Roba Neta*; i el finançament de projectes de cooperació al desenvolupament.

Des de SETEM Aragó es pretén sensibilitzar la població aragonesa sobre la situació econòmica mundial, reflexionar sobre les lleis del mercat en les quals ens veiem immersos i proposar el Comerç Just com a alternativa al comerç tradicional per fer possible el desenvolupament de poblacions desfavorides dels països del Sud. Amb una estructura reduïda, una persona a mitja jornada, són els voluntaris qui tiren endavant totes les activitats, amb ganes, esforç i molta il·lusió. Un grup de persones que s'ocupa a Saragossa, i també a la resta d'Aragó, d'organitzar xerrades per a la difusió del *Comerç Just i la Campanya Roba Neta* (que està

tenint una gran repercussió a la Comunitat), o elaborar diversos materials (presentacions, dinàmiques, tallers, Exposició de Comerç Just...). Gràcies a això, SETEM Aragó ha aconseguit el reconeixement de la societat aragonesa, el respecte de les institucions i una valoració positiva per part de les altres associacions. A més, forma part de la Xarxa Universitària de Comerç Just i de la Comissió de Comerç Just i d'Educació de la FAS (Federació Aragonesa de Solidaritat).

Educació per al desenvolupament

Per acostar-se a la realitat dels països del Sud, SETEM Aragó organitza des de fa 12 anys el Cicle d'Educació per al Desenvolupament, amb l'objectiu de provocar un canvi d'actituds i de mentalitat respecte al Sud, sense caure en postures assistencialistes o paternalistes. Des d'aquest Cicle, es promou la vivència personal dels participants en comunitats de l'Amèrica Llatina i d'Àfrica, participant en programes de desenvolupament en els quals treballen organismes i institucions del Sud amb els quals SETEM Aragó ve col·laborant des de fa anys. D'aquesta forma, la convivència a la

comunitat d'acollida, amb les seves dificultats, les seves carències i els seus èxits, és la que provoca l'esmentat canvi. Aquest Cicle d'Educació per al Desenvolupament consta de tres fases: el curs de formació en la realitat del Sud, anomenat *Voluntariat per a la Cooperació al Desenvolupament*, els Camps de Solidaritat i la coneguda com a Fase de Compromís.

El curs de formació *Voluntariat per a la Cooperació al Desenvolupament*, organitzat per la Comissió de voluntaris de la Formació de SETEM Aragó, està dirigit a totes les persones que volen acostar-se des de la cooperació i la solidaritat i el respecte mutu a la realitat dels països del Sud. Participatiu i dinàmic, busca la convivència i el coneixement personal dels participants, provocant la reflexió sobre les seves motivacions, actituds i el seu paper a la societat. Tots els ponents que dirigeixen les xerrades, tallers i ponències d'aquest curs participen de manera voluntària i l'assistència al curs de formació és obligatòria per a tots els voluntaris que participen per primera vegada als Camps de Solidaritat. Els esmentats Camps es presenten com una oportunitat per treballar com a volun-

tari/voluntària en projectes de desenvolupament a països d'Amèrica Llatina i Àfrica. Tenen lloc els mesos de juliol i/o agost i en ells es realitza un treball voluntari educatiu, sanitari, d'animació sociocultural, etc., col·laborant amb associacions locals que treballen pel desenvolupament al Sud. En últim lloc però no menys important, la Fase de Compromís, en la qual es participa en activitats de denúncia de les desigualtats Nord-Sud i en treball voluntari per reduir-les. >>>

SETEM Aragó

Seu: César Augusto,37

50003 Saragossa

T+F 976 44 07 65

aragon@setem.org

Fundació: 1992

Socis/es: 200

Col·laboradors/es: 12

“SETEM Aragó ha aconseguit el reconeixement de la societat aragonesa, el respecte de les institucions i una valoració positiva per part de les altres associacions”

>>> Durant l'any 2006, 34 persones han viatjat a països del Sud dins del programa. Llocs com Camerun (Futru-Nkwen: treball educatiu amb nens), República Dominicana (Ramón Santana: activitats de temps lliure, reforç escolar amb nens i nenes, cures i tallers de salut), Veneçuela (Bobare: formació de mares en pedagogia i recursos didàctics per a nens de nivell infantil/primària), Nicaragua (Ocotol: educació de menors treballadors i animació sociocultural) o Mèxic (Colònia La Venda, Acapulco: reforç escolar, activitats de temps lliure amb nens, acostament a la comunitat indígena) han estat alguns dels destins dels nostres voluntaris i voluntàries.

Comerç Just

La Comissió de Comerç Just de SETEM Aragó s'encarrega de difondre els criteris del Comerç Just com a alternativa al comerç internacional actual. La difusió d'aquest model de comerç suposa no només la venda de productes de Comerç Just, sinó, sobretot, la denúncia de l'alt cost social i ecològic que moltes vegades porta associat el comerç mundial imperant. Des de la Comissió de Comerç Just, s'incideix especialment en allò que els ciutadans aragonesos poden fer a través del foment d'un Consum Responsable. SETEM Aragó disposa d'un nou material de sensibilització que és l'Exposició de Comerç Just. Consisteix en dotze grans cartells amb els seus expositors en els quals es parla del comerç tradicional, de les multinacionals, de certificacions, de responsabilitat social corporativa

i, per descomptat, de Comerç Just. L'objectiu és sensibilitzar sobre les conseqüències que el Comerç Internacional tradicional té sobre els ciutadans dels països del Sud, i com el Comerç Just contribueix al desenvolupament de les comunitats vinculades a les cooperatives productores. Ha despertat un gran interès i està sent sol·licitat des d'escoles, universitats, hospitals, ajuntaments, etc. A més, aquest any, SETEM Aragó ha organitzat el Dia del Comerç Just.

Altres activitats de SETEM Aragó

CAMPANYA “AMICS DEL MÓN”

La campanya *Amics del Món* es desenvolupa amb l'objectiu de sensibilitzar els joves sobre les desigualtats entre el Nord i el Sud per promoure el seu compromís solidari. Aquesta campanya va tenir lloc durant el mes de maig a escoles dels Pares Escolapis d'Aragó i Sòria i va comptar amb la col·laboració de professors, pares, mares i voluntaris de SETEM Aragó. Durant la campanya, a les aules es treballen les unitats didàctiques que elabora SETEM. A més, alguns centres van vendre productes de Comerç Just i van fer exposicions i xerrades amb voluntaris de SETEM Aragó. La campanya va aconseguir a més recaptar 4.420,35 euros (2005) per al projecte *Support a les Escoles de Primària de Camerun*.

PROJECTES DE COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

La gestió dels projectes de solidaritat suposa realitzar tasques d'identificació dels projectes, preparació de documentació, seguiment de les convocatòries públiques i privades per a la subvenció dels mateixos, organització i desenvolupament d'activitats destinades a recaptar fons, seguiment de l'execució dels projectes i preparació de memòries per als donants. Des de SETEM Aragó es busca finançament públic i privat per a determinats projectes de cooperació per al desenvolupament i es realitza el seguiment de l'execució dels mateixos. Els projectes de desenvolupament són proposats, promoguts i gestionats des de les organitzacions del Sud.

CONCERT “MÚSICA JOVE PER LA SOLIDARITAT”

Des de fa cinc anys, a mitjans o finals de gener, els voluntaris de SETEM Aragó organitzen el concert *Música jove per la solidaritat*. En aquest, solen participar grups musicals de Saragossa i de la resta de la Comunitat, de manera gratuïta, i durant la seva celebració es desenvolupen altres activitats (venda de CJ, exposicions de quadres, teatre, projeccions de curts...). Els diners recaptats es destinen a un projecte o a l'ajuda de comunitats. El 2004 es va destinar a les persones afectades per les inundacions a la República Dominicana, i el 2005, a beques per a transport d'escolars a *La Mia, Jalapa, Nicaragua*.

FOTOS: SETEM ARAGÓ

FOTO: DOMÈNEC CANO

Acció de sensibilització amb l'Exposició de Comerç Just

Lolanda Fresnillo

Sociòloga i investigadora de l'Observatori del Deute en la Globalització

“El deute extern és conseqüència d'unes relacions Nord-Sud injustes”

Lolanda Fresnillo és sociòloga i investigadora de l'Observatori del Deute en la Globalització (Càtedra UNESCO-UPC). La seva feina és la investigació activista, la formació i la denúncia des d'una perspectiva crítica, si bé és la primera en posar mà a l'obra en tot allò que calgui. Va estrenar-se en el voluntariat a la universitat. Ja dins la Xarxa Ciutadana per l'Abolició del Deute Extern (XCADE), li van oferir feina a l'Observatori, on es dedica al seu ofici i passió. Avui és també una de les impulsores de la Campanya *Qui deu a qui?* per a l'abolició del deute extern.

Un altre món és possible?

No només és possible, sinó que és absolutament imprescindible. Ja no només per la supervivència de les societats, dels pobles i de les persones, sinó per la del propi planeta. Un altre món és possible perquè coneixem les maneres de fer-ho i hi ha alternatives i formes diferents de fer les coses a nivell econòmic, polític i social. És imprescindible, absolutament necessari, que canviem de xip.

I com seria aquest altre món?

En qualsevol cas, seria més just. S'impartiria la justícia d'una forma imparcial. També seria molt més respectuós amb el medi ambient, més democràtic i més participatiu, sens dubte. I el que és més important: totes les esferes de l'activitat humana haurien d'estar encaminades al benestar de les persones, de tothom, no sols de l'individu o d'uns grups molt petits. Aleshores, l'economia no s'hauria d'encaminar a la

recerca del màxim benefici propi, sinó a la recerca del benefici social. A nivell micro, l'economia hauria de funcionar més a nivell de cooperatives enlloc de grans empreses transnacionals, tot tornant a allò local però sense oblidar-nos de les relacions internacionals. L'àmbit local hauria de tenir prioritat, per exemple a nivell de producció agrícola. Això és millor a nivell social i ambiental perquè es crearia treball a nivell local; perquè es respectaria el medi de cada zona ja que no es canviaria la producció natural d'aquell lloc, i es reduiria molt el transport de productes i les conseqüents emissions de CO2. Es tracta d'una petita alternativa que solucionaria bastants problemes. I fóra bo el mateix esquema a nivell industrial i polític. Les decisions, cada vegada més, es prenen a nivell mundial i, per tant, ens és molt més difícil participar-hi. Si jo vull tenir veu a l'FMI, no puc. En canvi, l'FMI pren decisions que m'afecten. >>>

en primera persona

>>> Així com també afecten a les poblacions del Sud les condicions que posa aquest organisme per concedir crèdits que causen deutes feixucs. Però, el deute extern és quelcom inherent a les relacions entre països?

El deute extern és una conseqüència d'un sistema econòmic injust, d'unes relacions Nord-Sud injustes. El deute extern no neix perquè sí, no és una qüestió natural de les relacions entre països, sinó que neix per unes qüestions històriques, per l'herència del colonialisme i per una sèrie de polítiques que es prenen els anys 70 i 80. L'actual situació impedeix que molts països puguin sortir de la pobresa. Aleshores, l'objectiu no és només acabar amb el deute extern com a tal, com a problema concret, sinó acabar amb aquest tipus de relacions injustes. Però sí seria un gran pas acabar amb un dels mecanismes que hi ha de dominació del Nord cap al Sud.

Sovint, com més crèdits rep un país, més s'empobreix. Quin és l'engranatge que provoca això?

Hem de tenir en compte que els organismes internacionals que concedeixen aquests crèdits, imprescindibles per a molts països perquè no tenen vies de finançament, imposen unes condicions de caire liberal que estrangulen més la precària economia dels governs del Sud. L'FMI, per exemple, obliga als governs del Sud a reduir els impostos a les elits econòmiques i a les empreses estrangeres amb l'excusa que així atrauran la inversió estrangera i amb l'engany que els portaran riquesa a través de la creació de llocs de feina. Després, ens trobem que moltes d'aquestes empreses creen pocs llocs de treball i ho fan amb una clara tendència a l'explotació laboral. Fins i tot, l'FMI ha recomanat a molts països del Sud -ja siguin de renda mitja, com Brasil, o de renda baixa, com Zimbabwe- que especialitzin la seva agricultura en dos o tres productes, com el cafè, el cotó o la soja. Això ha fet que els preus d'aquests productes caiguessin, reduint els ingressos del Sud i els llocs de feina i posant en perill la seguretat alimentària de les seves poblacions, ja que la majoria de terres de conreu es dediquen a l'exportació. S'han anat tallant les vies d'obtenció de recursos d'aquests països. Així, es veuen obligats a demanar més crèdits i a sotmetre's a més condicions imposades, i sovint només per poder fer front al deute que havien contret amb anterioritat.

Hi ha casos demostrats en què els diners dels crèdits han anat a parar a mans corruptes o a finalitats sovint contràries al desenvolupament. En aquestes situacions el deute el continua pagant el país, la seva població?

Això és part del que nosaltres anomenem deute il·legítim i és una bona part del deute extern. Es tracta de préstecs que s'han donat a governs dictatorials, poc democràtics o corruptes que no han anat

al seu destí final i que no han beneficiat a la població. Moltes vegades han anat a parar a les butxaques de personatges com Mobutu o Pinochet i de tants altres. Altres vegades han anat a parar a inversions d'empreses estrangeres. Per exemple, a Equador o Bolívia, bona part del deute extern s'ha creat per finançar infraestructures per extreure petroli o gas. Així, s'hi han beneficiat grans empreses, com Repsol, mentre qui paga aquest deute extern és el poble bolivià o del país en qüestió. És a dir, aquestes empreses s'aprofiten d'aquestes estructures però no paguen el cost de construcció. A més, algunes d'aquestes companyies s'apropien dels recursos del país, donant-se casos, com a Argentina, en què el país ha de comprar a l'empresa estrangera els seus propis recursos.

Des de les organitzacions que esteu implicades en solucionar aquest problema, quines són les propostes per abolir o reduir el deute?

Una de les propostes que està guanyant més força és la de realitzar auditories del deute extern per tal de descobrir tot això; si hi ha hagut casos de corrupció, de malversació de fons... Si algú s'ha beneficiat il·legítimament d'aquests diners i no ho ha pagat. Així, podríem determinar quins deutes són il·legítims i portar-los davant de la Justícia Internacional. De fet, no estem demanant més que l'aplicació de la llei. Si hi ha hagut un cas de corrupció, aquell contracte que va generar un deute s'ha de considerar nul, a nivell de legislació internacional. No ens estem inventant res, simplement demanem que s'estudiï, que es determini quin deute és il·legítim, o fins i tot il·legal, i que aquest deute es cancel·li. Als governs com l'espanyol, això els és incomprendible. Però hi ha governs, com el de Noruega, que ja ha acceptat que ha de ser així. El Banc Mundial està obligat ara a fer un estudi sobre aquest tema i hi ha països del Sud com Brasil, Filipines i Equador que estan fent auditories del deute. D'altra banda, nosaltres creiem que la cancel·lació del deute extern és una qüestió de justícia però també és una qüestió de solidaritat. És immoral que hi hagi països que estan pagant el seu deute extern però no tenen recursos per a sanitat, educació i, fins i tot, per alimentar la seva població. En aquest sentit, el que exigim al govern espanyol i a les institucions internacionals és que, a més dels deutes il·legítims, cancel·lin aquells deutes que són impagables; que per pagar-los el govern està posant en perill la supervivència dels seus ciutadans i ciutadanes.

Precisament, el Congrés dels Diputats va aprovar el passat 22 de juny la nova Llei Reguladora de Gestió del Deute Extern. Com valoreu aquesta iniciativa?

S'avança; poc, però s'avança gràcies a la pressió social. La llei que va posar sobre la taula el PSOE al principi de la negociació i la

que ha sortit ara no és la mateixa. Gràcies a campanyes com *Qui deu a qui o Sin deuda, sin deuda* i a la pressió exercida s'ha aconseguit una llei millor, però no és la millor llei possible. Ja que estem fent una llei de deute l'any 2006, aquesta hauria de recollir les tendències de 2006 i no les de 2000. D'entre altres coses, hi han quedat fora el reconeixement del deute il·legítim o la possibilitat de fer auditories. A més, les promeses de cancel·lació de deute són molt limitades. S'ha avançat en quant a la participació social en la gestió del deute; és a dir, que des de la societat civil es puguin demanar al govern certes xifres i participar una mica en les decisions a través del Consell de Cooperació en la Gestió del Deute. S'ha aconseguit també fer una reforma dels Fons d'Ajuda al Desenvolupament (FAD), però no s'accepta que els FAD deixin de comptabilitzar-se dins del tant per cent que Espanya aporta a l'Ajuda al Desenvolupament. A més, en el cas dels crèdits CESCE (Compañía Española de Seguros de Crédito a la Exportación), ni tan sols hem aconseguit que es puguin reformar. I són tant o més significatius que els FAD, ja que aglutinen la meitat del deute extern. Gran Bretanya, Noruega o Àustria, per exemple, han deixat d'engreixar les seves xifres d'ajuda al desenvolupament amb els seus FAD i amb les cancel·lacions del deute. Noruega, a més, reconeix oficialment el deute il·legítim. I és que no es pot deixar de denunciar situacions com el fet que Espanya encara cobra diners a Angola per préstecs d'ajuda al desenvolupament, fets durant la seva llarga guerra civil, amb els quals el govern angolès va comprar armes a empreses espanyoles. Això és totalment immoral. I ho sabem a mitges, perquè no tenim accés a tota la informació. I aquest és només un d'aquest tipus de casos.

En resum, la llei avança respecte a allò que hi havia però no suficientment i, per tant, la nostra nota és de suspès, perquè és una oportunitat perduda.

Els crèdits FAD

“El cas és que els FAD són diners que fins ara acabava cobrant una empresa espanyola per fer un projecte al Sud. Sovint són projectes que els surten molt rendibles a aquestes empreses i que acaba pagant el país del Sud de torn. Per exemple, amb els FAD s'han fet carreteres a llocs turístics on només hi ha empreses hoteleres espanyoles. Això no és lluitar contra la pobresa. Reformar-ho semblava impossible i s'ha aconseguit, tot i que no veiem just que es continuïn utilitzant per dir que Espanya s'apropa a la fita del 0,7%; de la mateixa manera que tampoc acceptem que les cancel·lacions de deute també es comptin com Ajuda al Desenvolupament”.

Butlletí de
campanyes
i activitats

Mou-te!
Setem

CD de recursos documentals en Desenvolupament Internacional

El 20 d'octubre SETEM Catalunya va presentar un CD-ROM de recursos documentals sobre Desenvolupament Internacional, coordinat per Laura Bolpin (SETEM) i dissenyat per ComCom sccl, amb el suport de la Fundació URV, la Fundació UPC, el Centre de Cooperació per al Desenvolupament de la UPC, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, la URV Solidària i l'Ajuntament de Reus.

El CD, elaborat originàriament com a material complementari i de suport al Màster en Desenvolupament Internacional de SETEM Catalunya, pretén convertir-se en una font de consulta pensada especialment per als alumnes del Màster, però també per als professionals del sector i per a totes les persones interessades en aprofundir en aspectes concrets de la Cooperació i el Desenvolupament Internacional.

De la mateixa manera, el CD també pretén ser un recurs de sensibilització i documentació per a qualsevol usuari que tingui interès per indagar en algun

dels temes relacionats, donat que s'han organitzat els continguts de forma que, a l'hora de fer-lo servir, es pugui triar el recorregut de documentació que respongui a l'interès específic, és a dir, navegar generant rutes personals.

El CD-ROM és un compendi d'articles, informes de referència i documents variats estructurats en diversos mòduls (corresponents a les sessions del Màster), i que també poden ser abordats a partir de diversos recorreguts temàtics, tals com Drets Humans, Cultura i Desenvolupament, Desenvolupament Sostenible o Moviments Socials, d'entre molts altres. I és que es poden trobar documents molt valuosos per a qualsevol persona que vulgui saber més sobre les complexes trames que han portat als pobles del Sud cap a un endeutament crònic, així com les respostes i solucions que s'intenten posar en marxa des de les societats civils del Sud i del Nord.

Amb la intenció de ser coherents amb l'ideari de SETEM i amb els objectius del CD, aquest ha estat elaborat sota una llicència de Creative Commons, gràcies també a la col·laboració d'un gran nombre de professors/es, autors/es i editorials en la cessió dels drets intel·lectuals. Aquesta llicència permet el seu ús, còpia i distribució de forma lliure, sense finalitats comercials, intentant amb això que la informació sigui accessible a tots i totes.

Més informació:
www.setem.cat

Guia de Consum Responsable i Comerç Just

*Nord-Sud: un viatge d'anada i tornada és un programa triennal d'Educació per al Desenvolupament dirigit als centres escolars de la Comunitat de Madrid que SETEM Madrid realitza en consorci amb FERE i InteRed i gràcies a l'Agència Regional per a la Immigració i Cooperació de la Comunitat de Madrid. Aquest programa ha tot just editat la *Guia per al Consum Responsable i Comerç Just*. Orientada especialment als més joves, la Guia té un disseny modern i un llenguatge de gran claredat. És una eina didàctica útil per al professorat, amb l'objectiu principal d'aconseguir un món sostenible i més just des de la nostra quotidianitat, fent del Consum Responsable una actitud per adoptar diàriament.*

També dins del Programa Nord-Sud, i des del mes de setembre, s'han editat i distribuït a centres escolars de Secundària de la Comunitat de Madrid un total d'11.000 exemplars de l'Agenda Escolar de Gènere.

En aquests dies es presenten les unitats didàctiques per a Primària i Secundària.

Més informació:
programa@nortesur.org

Continua la lluita a Bangladesh

Durant els passats mesos de maig i juny es van produir a Bangladesh greus revoltes obreres protagonitzades per treballadors i treballadores del sector tèxtil i de la confecció que van acabar amb diversos morts i nombroses persones ferides, detingudes i despatxades a causa de la contundent resposta de les autoritats bengalines. D'altra banda, centenars de fàbriques van ser incendiades i destruïdes.

Les revoltes tenen el seu origen a la salvatge explotació laboral que pateixen els més de dos milions de bengalins ocupats en aquest sector. A banda de suportar condicions laborals pèssimes, la classe obrera es juga la vida cada cop que acudeix al seu lloc de treball, tal com ho van demostrar els successius episodis dramàtics ocorreguts durant els últims dos anys, en els quals van morir gairebé 200 persones per enfonsaments o incendis a diverses fàbriques tèxtils d'aquest país. Els bengalins porten molt de temps reclamant també un augment de sou que els permeti viure dignament, ja que cobren uns 10,75 euros mensuals, el sou mínim en aquell país, congelat des de 1994.

Amb tot, cal destacar les fites aconseguïdes per la *Campanya Roba Neta* i els sindicats bengalins. Aquests avenços són la creació d'un consell de negociació estatal, patronal i sindical que ha proposat establir el sou mínim entre 20 i 25 euros mensuals, si bé no ha estat acceptat per cap de les dues parts. Els treballadors calculen el sou mínimament digne en 34,75 euros, mentre la patronal considera excessiva la xifra de 20 euros mensuals. També s'ha aconseguit, d'ençà de l'ensorrament de la fàbrica Spectrum a l'abril de 2005, que algunes empreses europees hagin creat un fons de compensació als afectats amb l'objectiu d'aportar indemnitzacions i pensions als incapacitats.

De moment res està resolt ja que no s'han abordat els canvis estructurals necessaris i el govern de Bangladesh continua fent-se el sord. També deixen molt a desitjar les gestions que han fet les autoritats europees per pressionar el govern del país asiàtic a canviar l'existència precària d'una de les classes obreres més barates del món. Per tot això, *Roba Neta*, al costat de la col·laboració ciutadana, continuarà realitzant campanyes de pressió i de sensibilització a tot el món per dignificar la vida dels treballadors i treballadores de Bangladesh.

Més informació:
www.robanaeta.org

Camps de Solidaritat

Els Camps de Solidaritat són una oportunitat per unir-se a totes les persones que lluiten per un món més just i solidari. Són una ocasió per viure, entendre i compartir les necessitats i inquietuds que afronten a diari els homes i les dones dels països del Sud. Si has tingut l'oportunitat de participar en un Camp de Solidaritat hauràs apreciat que la relació directa amb els homes i dones dels països del Sud ha originat en tu una nova forma de veure el món, una altra forma de plantejar-te el present i el futur: "És curiós com els països del Sud ens fan descobrir noves mirades al món i altres actituds davant la vida. A nosaltres, que ens sembla que les hem vistes de tots colors, ens poden desmuntar els nostres arguments des de la seva manera de veure i entendre la vida, des d'altres òptiques del món, des de la seva experiència vital, des de tots els matisos del gris" (Lluís Puigdemont, Coordinador del Camp en el "Grupo de Mujeres de Tau-labé", Honduras).

Has anat a un camp i has tornat amb una definició real del concepte solidaritat: "Hom pot llegir; assistir a xerrades i debats, apuntar-se a cursos o a qualsevol altra activitat que no deixa de ser intel·lectual, però mai arriba a comprendre la dimensió de la pobresa, i en contraposició amb els propis privilegis, fins que no es viu l'experiència de ficar-se al cor del dolor i la marginació. Però hi ha llum, la llum d'organitzacions com Creative que il·luminen l'entorn humà en què actuen; els ulls brillen, les boques somriuen, i els nens mengen i s'eduquen. Si ens movem, algú assoleix una vida digna i un futur per als seus fills" (Mónica Solé Rojo, Coordinadora del Camp a Creative Handicrafts, Mumbai, Índia).

Però ja estàs aquí i pots continuar actuant. Pots compartir la teva experiència organitzant xerrades, taules rodones, sessions de fotografies o vídeos; col·laborar amb grups actius del teu barri o municipi que treballen per a un món més just; participar en campanyes, grups locals

i comitès per països de SETEM fent activitats de sensibilització, formació i denúncia, així com en mobilitzacions i altres activitats de caràcter divers. I si no tens massa temps, practica el consum crític i responsable, i sempre que puguis compra productes de Comerç Just, de consum alternatiu o d'economia social. Informa't d'on tens els teus estalvis i de com i on s'inverteixen. Escull opcions com la banca ètica, les entitats de microcrèdits, o en tot cas opta per les caixes d'estalvi abans que pels bancs tradicionals. Planteja't donar el 0,7% dels teus ingressos a entitats o organitzacions socials que treballin per canviar el món. I finalment, intenta mantenir unes conductes respectuoses amb el medi ambient, tant a casa com a la feina, en els teus hàbits de compra, o en la teva forma de desplaçar-te.

Més informació:
www.setem.org

Cafè de CJ, cada cop més present a les nostres vides

Durant la tardor de 2006, SETEM Hego Haizea realitzarà una sèrie d'activitats de sensibilització al voltant del cafè de Comerç Just. En primer lloc, es posarà en marxa una campanya a escoles de diverses localitats de Guipúscoa i Biscaia, en col·laboració amb la companyia Teatro Paraíso. A través de la representació de l'obra *Niño Café*, els alumnes de primària podran conèixer la història de Pedro, un nen nicaragüenc que treballa a una plantació de cafè.

En segon lloc, es portarà a terme una campanya informativa sobre el cafè de Comerç Just dirigida a les entitats públiques basques amb la finalitat de conscienciar sobre la importància del consum d'aquest cafè i augmentar el nombre de màquines de begudes calentes que ofereixen cafè de Comerç Just a Euskadi.

A Catalunya, organitzacions de petits productors de cafè de Comerç Just de la CLAC, han estat presents a una nova edició de la fira Hostelco (restaurants, hostaleria i col·lectivitats), que s'ha celebrat a Barcelona del 21 al 25 d'octubre de 2006. La seva participació tenia el suport del programa *El bon cafè és bo per a tothom* de SETEM Catalunya, Green Development Foundation, Alternativa-3 S. Coop. i l'Associació del Segell de Productes de Comerç Just. L'assistència dels petits productors a aquesta fira tenia com a objectiu apropar el Comerç Just al sector de la hostaleria i la dels restaurants, en el qual aquest tipus de productes està encara poc estès.

Més informació:
www.setem.org/euskadi
www.boncafe.org

XII Trobada de NEWS!

SETEM Madrid ha assistit a la trobada biennal de NEWS! (Xarxa Europea de Botigues de Comerç Just), a la qual hi pertanyen 15 associacions nacionals, entre les quals s'hi troba l'espanyola *Coordinadora Estatal de Comerç Just* (CECJ). NEWS! representa ja unes 2.500 botigues i més de 100.000 voluntaris. Aquest any la trobada s'ha organitzat a Bolzano (Itàlia) del 6 al 8 d'octubre per CTM i l'*Associazione Botteghe del Mondo* amb el lema "Camins per al futur" i amb un programa centrat en la nova legislació europea de Comerç Just i la certificació d'organitzacions de Comerç Just.

Formació presencial i "on-line" pel curs 2006-2007

SETEM Madrid ha presentat la seva programació de formació per al Curs 2006-2007 sobre *Comerç Just i Finances Ètiques*, tant presencial com a través d'internet. Els cursos presencials tenen una durada de 8 hores i es desenvoluparan a la seu de SETEM Madrid. El Curs sobre Comerç Just s'impartirà en dues ocasions, ambdues en dissabte, el 27 de gener i el 14 d'abril. Els cursos *on-line* es realitzaran a través de la plataforma www.solucionesong.org, amb una duració de 12 dies i tenen una càrrega lectiva de 20 hores. El curs de Comerç Just s'impartirà en tres ocasions: del 6 al 17 de novembre de 2006 i, el 2007, del 5 al 16 de març i del 4 al 15 de juny. A més, aquest any, i per primer cop, s'ofereix *on-line* un curs sobre Finances Ètiques en el qual s'hi podrà participar en tres ocasions: del 20 de novembre a l'1 de desembre de 2006, del 16 al 27 d'abril i del 18 al 29 de juny de 2007.

BioCultura a Madrid

SETEM Madrid participa del 3 al 6 de novembre a BioCultura, la Fira de les Alternatives i el Consum Responsable, que celebra la seva edició número 22 i que per volum és el segon certamen d'Europa d'aquestes característiques. Els seus 200.000 assistents (aproximadament) tindran l'oportunitat de conèixer el Comerç Just com a alternativa per a construir un món més just i sostenible.

Més informació:

www.vidasana.org/biocultura

Jornades Internacionals sobre Comerç Just

Els dies 19 i 20 d'octubre es van celebrar a Barcelona les *Jornades Internacionals sobre Comerç Just Quin futur per al Comerç Just?*, organitzades per SETEM Catalunya amb la col·laboració de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i van suposar un punt de trobada i reflexió per a totes aquelles persones i institucions europees i de la resta del món que treballen de forma directa o indirecta al sector del Comerç Just.

Aquestes sessions estaven dirigides a organitzacions de Comerç Just espanyoles i europees, personal tècnic i expert de les administracions públiques, estudiosos del comerç internacional i empreses vinculades al comerç alternatiu; i han tingut com a objectius: redefinir el lloc del Comerç Just dins les estratègies per a un món més just i un model econòmic més equitatiu; facilitar el debat públic al voltant de les últimes novetats en el moviment del Comerç Just europeu i internacional; i apropar aquests debats al públic i a organitzacions de l'Estat espanyol, incidint en el moviment de Comerç Just català i espanyol.

Més informació:

www.setem.cat

SETEM al III Saló de la Xocolata de Madrid

Per primer cop SETEM Madrid participa al Saló de la Xocolata, que celebra aquest any la seva tercera edició a la capital estatal (Avgda. General Perón, núm. 40). Del 16 al 19 de novembre, els assistents a aquest esdeveniment podran participar a tallers, tastos, exposicions i fins i tot a demostracions de trucs de bellesa a base de xocolata.

SETEM instal·larà una parada amb informació i xocolata de Comerç Just per afegir a aquesta dolça mostra l'ingredient de la sensibilització i el Consum Responsable.

Més informació:

www.salondelchocolate.com

Nova pàgina web

El passat mes de juliol va començar a renovar-se el portal d'accés a les diferents webs de la Federació SETEM www.setem.org. L'objectiu és oferir una informació més completa, actualitzada, accessible i clara als nostres socis/sòcies i simpatitzants, a més d'unificar la imatge de totes les associacions SETEM a internet. Per això, paral·lelament també s'està duent a terme la implantació d'un nou disseny i d'un sistema d'estructuració de continguts de les webs de les diferents associacions de SETEM. Esperem que les gaudiu i en treieu profit a gavadals!

ELS NOSTRES SOCIS I SÒCIES

Arcadi Oliveres

Probablement l'Arcadi Oliveres sigui el nom que més sona entre la gent de SETEM Catalunya que ha participat en un Camp de Solidaritat. La seva vinculació amb SETEM no només prové d'una relació llarga i amistosa, sinó també de la sintonia entre el seu discurs i el nostre ideari.

És doctor en Ciències Econòmiques, professor del departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona i President de Justícia i Pau. És també president del Consell Català del Foment de la Pau i de la Federació d'ONG per la Pau, membre actiu de la Societat Catalana d'Economia, del consell assessor d'ATTAC i vocal del patronat del Casal d'Europa de Sabadell.

En el seu últim llibre *UN ALTRE MÓN* ens diu: "Per conèixer el món en el qual vivim i saber què hi podem fer necessitem convertir-nos en actors i agents d'aquest canvi. Ens cal estar ben informats, participar de la vida política, treballar amb nous valors i nous models, anar cap a una cultura diferent del treball. Conèixer i actuar, per buscar un altre món, almenys a escales locals, sense ser maximalistes, ja que els canvis requereixen el seu temps."

Tu també pots apuntar-te a canviar el món!
Girant el full tu decideixes Gràcies per unir-te a SETEM!

Fes-te un compte just

Més informació:

www.triodos.es - 902 360 940

La realitat dels pobles del Sud

El pròxim mes de novembre comença el curs *La realitat dels pobles del Sud*, que SETEM Hego Haizea porta organitzant des de 1992. Aquesta iniciativa de prestigi reconegut ofereix una preparació bàsica per comprendre els mecanismes que mouen les relacions internacionals i la seva repercussió en el desenvolupament dels països enriquits i empobrits.

A més, s'ofereix als interessats la preparació prèvia necessària per participar en un Camp de Solidaritat a un país del Sud. Amb una durada total de 40 hores, s'hi tracten diversos temes d'anàlisi del context mundial, desenvolupament, moviments socials al Nord i al Sud, etc. Experts interns i externs garanteixen un contingut actualitzat i una metodologia participativa.

Més informació:

www.setem.org/euskadi

El Segell de Comerç Just i les Finances Ètiques

El dijous 30 de novembre a la tarda el divendres 1 de desembre al matí al Museu d'Amèrica se celebren les *Jornades de Formació sobre Comerç Just i Finances Ètiques* que SETEM Madrid ha preparat juntament amb l'Associació del Segell de Productes de Comerç Just d'Espanya, iniciativa nacional de Fairtrade Labeling Organization International (FLO). Durant aquests dies es podrà assistir a tallers pràctics, ponències, projeccions audiovisuals i taules rodones en què participaran representants de cooperatives, empreses i institucions relacionades amb el *Comerç Just i les Finances Ètiques*, que tractaran aquestes dues qüestions com a instruments bàsics per aconseguir una nova generació de ciutadans responsables. Les jornades compten amb el finançament de la Secretaria d'Estat de Cooperació Internacional.

Més informació:

info@sellocomerciojusto.org

CRL a Donosti, al fil de la moda...

Dins el marc de la *Campanya Roba Neta*, SETEM Hego Haizea organitza aquest Nadal una original setmana d'activitats a Donosti, sota el lema "Al fil de la moda". Comptaran amb la visita d'empresaris i dissenyadors nepalesos, els quals donaran el seu punt de vista. Altres actes seran l'exhibició d'un vídeo propi, una exposició de la CRL, un taller creatiu amb roba reciclada que durarà diversos dies i la projecció del documental *China Blue*, per acabar amb una desfilada espectacular. L'objectiu és mobilitzar tota Donosti, així com implicar el major nombre possible d'organitzacions i institucions locals.

Més informació:

www.setem.org/euskadi

Mou-te!

Butlletí de campanyes i activitats.

La teva col·laboració ens ajuda a millorar, les teves suggerències ens ajuden a avançar. A SETEM comptem totes les opinions. Per què no la teva? Mou-te i escriu-nos!

setem@setem.org

Gràcies per unir-te a SETEM!

Dades personals

NOM I COGNOMS

ADREÇA

CODI POSTAL

POBLACIÓ

TELÈFON

NIF/TARGETA DE RESIDÈNCIA

E-MAIL

Vull ser soci/sòcia de SETEM amb una quota de:

30 EUROS 45 EUROS 60 EUROS ALTRES

QUOTA MENSUAL QUOTA TRIMESTRAL

QUOTA MÍNIMA MENSUAL: 10 EUROS

Pagament per domiciliació

Les teves dades personals s'incorporaran al fitxer automatitzat de SETEM amb la finalitat de mantenir-te informat/da sobre les nostres activitats. Aquestes dades són confidencials i d'ús exclusiu de SETEM. Pots accedir, rectificar o cancel·lar aquestes dades enviant un escrit a SETEM, Bisbe Laguarda, 4, 08001 Barcelona. Si no desitges formar part del fitxer marca la següent casella amb una X. Gràcies

No vull ser incorporat/da al fitxer automatitzat de SETEM

Domiciliació bancària

Distingits Srs.: els prego que fins a nou avis atenguin els rebuts presentats per SETEM amb càrrec al meu compte/llibreta.

BANC/CAIXA

TITULAR

DIRECCIÓ AGÈNCIA

CODI POSTAL

POBLACIÓ

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA

SIGNATURA DEL TITULAR

Vull rebre més informació sobre el Comerç Just

SETEM és una organització declarada d'utilitat pública (9/7/99).

Les aportacions desgraven un 25% en la Declaració de la Renda

Retalla i envia aquesta butlleta a:

SETEM Catalunya
Bisbe Laguarda, 4
08001 Barcelona
catalunya@setem.org

Una volta al món

en noranta dies

II Fòrum Social Mundial de les Migracions

Al juny es va celebrar el II Fòrum Social Mundial de les Migracions a la localitat madrilenya de Rivas Vaciamadrid. Aquesta cita, nascuda al si del Fòrum Social Mundial, en el qual es va encunyar la frase *Un altre Món és Possible*, va ser creada com a un espai de trobada de moviments socials, organitzacions no governamentals i la societat civil. Sota el lema *Ciudadania Universal i Drets Humans*, el Fòrum va reunir més de 1.800 participants i delegats de 86 països, els qui, a més de debatre sobre l'estat actual de les migracions, van advocar per la lluita comú a favor dels drets dels immigrants, que actualment

es violen de forma sistemàtica. L'objectiu del Fòrum va ser facilitar la posada en comú de continguts i experiències de treball al camp de les migracions per mitjà de nou eixos temàtics: impacte de la globalització, drets, moviments migratoris i regulació de fluxos, asil i refugi, models de convivència, polítiques públiques, exclusió social, codesenvolupament i comunicació. Tots aquests aspectes estan destinats a aconseguir els drets plens d'aquelles persones que per diverses raons surten dels seus països. El Fòrum fou clausurat amb l'Assemblea de Moviments, on es van plantejar les línies d'actuació i l'agenda global per

desenvolupar després de la conclusió de la trobada. Després d'acalorades discussions sobre assumptes tan polèmics com la il·legitimitat de les lleis d'estrangeria a Europa i EUA, la discriminació cap als immigrants i la complicitat dels governs en el patiment i mort de milers d'immigrants de tot el món, la trobada va culminar amb una marxa a favor de la Ciutadania Universal i els Drets Humans i amb un concert obert al públic, amb el qual es van tancar tres dies de reunió a favor d'un món més just i digne per a tots i totes.

Més informació:

www.fsmm2006.org

Activisme accionarial

Una de les iniciatives que més resultats està donant és l'activisme accionarial, que s'ha portat a terme amb força aquests últims mesos. Amb aquesta filosofia, Amarante SETEM va adquirir participacions de la firma Adolfo Domínguez. Si des de fa un any Amarante SETEM és accionista de la multinacional d'Ourense, en fa cinc que es va introduir a l'accionariat d'Inditex, l'altre imperi tèxtil galleg, juntament amb Amarante SETEM. A la primera empresa, el propi Adolfo Domínguez s'ha compromès a dialogar constantment amb Amarante SETEM i prendre com a pròpies les seves demandes, tot i que encara no ho ha fet amb la primera: que la marca identifiqui a les etiquetes de les seves peces on i sota quines condicions s'ha fabricat cada peça. A Inditex els avenços han estat més substancials. A banda de mantenir un diàleg constant amb els responsables d'aquest gegant tèxtil i d'haver aconseguit un interès manifest d'altres accionistes pel que fa a la responsabilitat social de la companyia, s'han aconseguit

unes altres fites més concretes. En aquest sentit, cal destacar que gràcies a la pressió de SETEM, Inditex va acceptar crear un Fons de Compensació per als familiars dels morts i per als ferits de la catàstrofe de Spectrum, a Bangladesh, fent un seguiment individual de danys i assumint despeses d'hospitalització. Per primera vegada, doncs, una multinacional ha acceptat responsabilitats en relació als treballadors dels seus proveïdors. D'altra banda, Inditex ha creat un codi de conducta que, suposadament, obliga a complir a aquestes empreses subcontractades. El problema és que no existeix un mecanisme de control extern, eficaç i independent que vigili que el codi es compleixi, esdevenint aquest aspecte una de les conquestes a aconseguir. I un dels passos imprescindibles per efectuar aquests controls és que la firma corunyesa accepti facilitar la llista completa de tots els proveïdors que treballen per a ella.

Més informació:

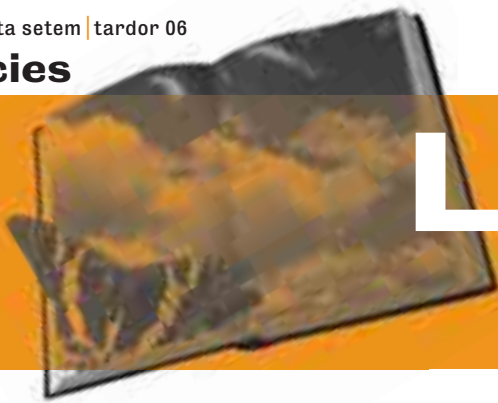
www.robaneta.org

El Parlament Europeu amb el Comerç Just

Fomentar i promoure el Comerç Just és el principal objectiu que contempla la resolució sobre *Comerç Just i Desenvolupament* que, el passat mes de juliol, va adoptar a Estrasburg el Parlament Europeu amb una àmplia majoria. El text, a més de posar l'accent a la rellevància d'incrementar el suport públic al sector, fa una crida a la Comissió Europea per tal que presenti una recomanació sobre aquesta matèria. I és que, tal com subratlla el diputat per CiU, Carles Campuzano, "el Parlament Europeu fa recomanacions creant tendències que després són els Estats els qui han de posar-les en pràctica", si bé el portaveu de la Comissió de Cooperació Internacional destaca la importància de promoure "inversions socialment responsables". En aquest sentit, des del moviment internacional de Comerç Just i, en concret a Espanya, la Coordinadora Estatal de Comerç Just (CECJ), acullen amb satisfacció aquesta iniciativa esperada des de fa molt de temps, amb la qual es pretén enfortir l'ajuda pública al Comerç Just, que ha estat reconegut en repetides ocasions per les institucions europees pel seu

impacte provat en el desenvolupament i la reducció sostenible de la pobresa. La resolució sobre *Comerç Just i Desenvolupament* contempla entre les seves propostes ajudes al comerç, amb les quals es vol fomentar que un nombre major de petits productors dels països en desenvolupament formin part del moviment del Comerç Just i ajudar als ja existents a expandir la seva capacitat. Així, també es proposa el foment de la integració dels criteris del Comerç Just en ofertes públiques i polítiques de compra. En aquest sentit, Campuzano destaca la "gran capacitat de compra que tenen les administracions públiques", ressaltant que "el poder públic ha d'implicar-se amb un sector que a més ofereix béns produïts de forma sostenible". Al debat parlamentari s'ha insistit en què aquesta iniciativa respon a l'impressionant increment del Comerç Just i al creixent interès dels consumidors i consumidores del continent europeu per un consum responsable, tal i com ho reflexen les dades. I és que des de l'any 2000 ha tingut un creixement anual d'un 20%, amb un valor net estimat de 660 milions d'euros el 2005.

La capsa dels vents

NO ENS SURTEN ELS COMPTES

· Fins el mes de maig, l'Estat espanyol va tenir un superàvit de 10.369 milions d'euros. La xifra equival a l'1,07 per cent del PIB i suposa un increment del 43,7 per cent respecte als 7.215 milions aconseguits al mateix període de 2005. D'altra banda, a 31 de desembre de 2005, el total de crèdits que deuen 80 països més empobrits a l'Estat espanyol s'elevava a 10.169 milions d'euros, xifra inferior al superàvit de l'Estat. No s'hi valen excuses per no cancel·lar el deute extern.

· El flux net total del Nord cap al Sud durant els 36 anys transcorreguts des de 1970 puja a la miserable xifra de 92 dòlars per habitant del Sud. Això equival a menys de 3 dòlars per any, poc més d'una cinquena part de la setmanada d'un nen britànic mitjà.

· Repsol vol acolorir la seva imatge malparada amb pinzellades de Responsabilitat Social Corporativa però continua devastant el territori a l'Argentina, Perú, Bolívia o Colòmbia. Un exemple: el 2004 Repsol destinava 16,3 milions d'euros a inversió social i cultural, però l'acomiadament d'Alfonso Cortina II va costar a la companyia 19 milions d'euros.

· Mil milions de persones a tot el món pateixen la manca de casa o tenen un infrahabitatge degut a les grans inversions del capital financer i immobiliari, discriminacions socials, econòmiques i racials, guerres i desastres naturals. Per millorar les condicions dels habitatges de 100 milions de barraquistes són necessaris uns 92,4 mil milions de dòlars, 3,5% del deute, mentre que per donar habitatge a mil milions de sense llar i gent mal allotjada es requereixen uns 924 mil milions de dòlars, prop del 35% del deute total.

BONES NOTÍCIES

SETEM presenta l'anuari "El CJ en España 2006"

El dia 18 d'octubre, a Madrid i a Donosti, i el 19 i 20 del mateix mes, a Barcelona, durant el transcurs de les *Jornades Internacionals sobre Comerç Just*, va tenir lloc la presentació d'aquest treball, de lectura obligada per aquells que vulguin conèixer l'evolució del Comerç Just al nostre país. A més de contenir una completa anàlisi quantitativa de les vendes de productes, corresponent al període 2000-2005, l'anuari dedica també un capítol a la certificació de productes de Comerç Just, qüestió que ha suscitat bastanta polèmica al voltant d'aquesta forma d'entendre les relacions comercials. L'últim capítol de l'anuari analitza extensament l'impacte que el Comerç Just té a les societats del Sud. Cal dir que, lluny de tractar-se d'una simple recopil·lació de xifres, aquest anuari pot llegir-se de forma amena ja que, d'entre altres coses, compta amb un bon nombre d'articles escrits per experts d'organitzacions implicades al Comerç Just. S'hi inclouen, a més, relats de diverses experiències reals, mostrant el notable impacte positiu que el Comerç Just té a l'hora de dignificar la vida i les condicions laborals de la gent del Sud.

Resulta també de gran interès el pròleg escrit per Arcadi Oliveres, president de Justícia i Pau, on fa un repàs breu però molt il·lustratiu de l'evolució del comerç mundial fins arribar a un sistema comercial injust i desfavorable pels països del Sud i com el Comerç Just està canviant aquesta realitat. Sens dubte, aquest anuari suposa una inestimable aportació per tal que el Comerç Just continuï enfortint-se i, amb això, continuï extenent-se un sistema d'intercanvi beneficiós per a les persones i pensat per a elles, sigui quina sigui la seva posició a la cadena.

Per altra banda SETEM Madrid presentarà l'*Anuario de Comercio Justo* de la Comunidad Autónoma de Madrid, el proper 22 de novembre. En aquest es recullen dades i conclusions sobre l'evolució del Comerç Just en aquesta comunitat.

Taxa aèria per a projectes humanitaris

Una nova taxa ha entrat en vigor a França a tots els vols procedents del país, amb la qual es pretén recaptar un fons econòmic, anomenat "Unitaid", que es destinarà a projectes humanitaris en països en desenvolupament. L'impost consisteix en apujar un euro el preu dels bitllets per a vols de recorregut curt per Europa, incrementant-se a 40 euros per a vols de distàncies llargues a primera classe. La mesura ha causat controvèrsia i descontentament al sector turístic, però ha estat qualificada d'avenç per part d'ONG i moviments socials.

Decathlon i Zara amb el cotó orgànic

Decathlon i Zara han llançat nous productes procedents de cotó cultivat sense pesticides ni agents químics. Decathlon compta amb estands específics amb una senyalització cridanera per destacar aquests productes, mentre que Zara sols especifica la procedència del cotó a les etiquetes individuals de cada peça de roba. No obstant això, la informació de l'etiqueta en ambdós casos coincideix; s'hi assenyala el mode de fabricació d'aquests productes: "cent per cent orgànic, cultivat sense pesticides". Aquest tipus de cotó es cultiva de forma sostenible i de manera respectuosa amb el Medi Ambient.

ENS PREGUNTEM PER QUÈ

L'agressió israeliana al Líban

L'agressió militar de l'Estat d'Israel contra el poble libanès no pot desvincular-se d'allò que és una constant des de la seva creació el 1948:

la manifestació d'un desig permanent de desestabilitzar el país, d'interferir en els seus assumptes interns i ocupar una part important, amb l'objectiu de fer del Líban un Estat satèl·lit favorable als interessos d'Israel. L'argumentació que les agressions d'Israel al Líban es deuen a la presència i a les activitats d'Hezbollah en aquest país cau pel seu propi pes, ja que Hezbollah es crea al voltant de l'any 1982 com a resposta a la invasió del sud del Líban per part d'Israel. I encara més tenint en compte que, en els últims mesos, tant Hamàs com Hezbollah han demostrat la voluntat d'inte-

grar-se plenament al joc polític democràtic, tant a l'escenari libanès com al palestí, participant les dues formacions en processos electorals i integrant-se en les institucions democràtiques existents, així com en els seus respectius governs. També en els dos casos, aquestes forces polítiques han participat en "Processos de diàleg nacional" per abordar els problemes polítics més urgents en societats que, com la palestina i la libanesa, necessiten reconstruir i consolidar les seves institucions i recuperar la plena sobirania política. Però precisament aquesta nova situació de participació en el joc polític democràtic per part de Hamàs i Hezbollah, que donava esperances al poble palestí i al libanès de superar divisions internes, de posar en comú els diferents projectes nacionals dins d'ambdues

societats, és possiblement una dinàmica que l'Estat d'Israel ha volgut trencar a través de les contínues massacres i setges a Gaza, a l'Autoritat Nacional Palestina i a través de la recent fase de la guerra contra el Líban.

Davant d'aquesta situació, el paper de la UE una vegada més s'ha caracteritzat per la seva falta de fermesa davant l'agressió de l'exèrcit d'Israel; falta de voluntat política per emprendre accions efectives que parin les agressions perpetrades per Israel contra el poble palestí i libanès i, en definitiva, per la seva incapacitat per adoptar i mantenir amb coherència una política pròpia al Pròxim Orient que es desmarqui dels interessos dels EUA i d'Israel a la regió.

SOPEPAU

Sékou Diarra

Coordinador del programa de Cotó Biològic i Comerç Just de l'ONG Helvetas a Mali

Sékou Diarra és enginyer veterinari i llicenciat en política econòmica i social i en orientació al desenvolupament. Va néixer fa 47 anys a Dombila, una vila de la regió de Koulikoro, al sud de Mali. En el seu llarg currículum d'activisme social inclou una reveladora tasca: ser membre durant deu anys de l'associació de pares i mares d'alumnes del seu barri popular, a Bamako. A més, ha estat membre fundador de la Coalició de les Alternatives Africanes contra el deute i pel desenvolupament, organitzador del Fòrum dels Pobles 2002 Mali i membre del comitè organitzador Jubilé 2000 d'Accra, entre d'altres moltes coses. Aquests dies es troba en una zona rural del seu país fent la collita de cotó biològic.

En què consisteix el programa de Cotó Biològic?

Degut a la crisi del sector del cotó a Mali, Àfrica i el món per la caiguda dels preus, Helvetas Mali -ONG suïssa de cooperació internacional- va iniciar el 1998 un programa d'experimentació, a les zones cotoneres de Kolondiéba i Yanfolila, vinculat al creure de cotó biològic. En el període entre 2002 i 2005 la producció de cotó biològic va passar de 47 tones obtingudes per 174 productors i productores a 386 tones, collides per 1.700 productors i productores. Actualment el programa concerneix a 3.672 productors (dones en un 40%) reagrupats en 29 cooperatives integrades al Mobiom (Moviment Biològic Malinès). Aquest cotó té una doble certificació, biològica i de Comerç Just, que aporta avantatges comercials, sanitaris i ambientals. Durant la campanya 2005-2006 el quilo de cotó *bio* tenia un preu de 306 francs CFA [moneda comuna de diversos països del centre i oest d'Àfrica] (0,46 euros), contra 165 francs CFA del cotó convencional (0,25 euros). El fet de no utilitzar substàncies químiques garanteix la restauració dels sòls i de la vegetació, la millora de la qualitat de l'aigua i de la salut de persones i animals. I, per descomptat, l'augment del nivell de renda de productors i productores és un factor que dignifica les seves vides i ajuda a alleugerir el brutal endeutament del país.

Mali és un dels països amb els índexs de pobresa més elevats del món. Quina implicació té el deute sobre això?

Mali, com tants altres països africans, no és un país pobre, sinó un país empobrit pels mecanismes de comerç injust, la fuita de capitals, la corrupció de les elits dirigents i l'odiós deute i els

seus beneficiaris. Segons l'FMI, el 2000 el deute de Mali era de 68 milions de dòlars, amb la previsió que la xifra pugés a 95 milions de dòlars el 2004. Aquesta progressió del deute i de l'encariment dels interessos té un impacte molt negatiu sobre la població. Com a mostra, podem citar el pèssim nivell de l'ensenyament a Mali per la manca de recursos. Vivim l'època de *l'Escola del deute*. Per culpa del deute, el nostre país és incapaç de construir aules, de formar docents i de reclutar-los. No hi ha biblioteques de qualitat i la massificació d'alumnes a les aules és un altre llast. El Consens de Washington, a través del seu programa d'ajustament estructural ha imposat fórmules de sortida molt impopulars. Contra la massificació d'alumnes, la solució del Banc Mundial, de l'FMI i del Tresor Americà ha estat "les vacances dobles". Contra la manca de docents, "utilitzar voluntaris, becaris i pares com a mestres". A més de l'escola, els sectors de la sanitat i l'agricultura han estat també ajustats amb la finalitat de facilitar el reemborsament obligatori del deute. El deute és un fre a la satisfacció de les necessitats socials fonamentals. La seva anul·lació seria una reparació de violacions dels drets humans. Avui té sentit, més que mai, la pregunta *Qui deu a qui?*

En relació amb els ajustaments, quines mesures concretes han estat imposades a Mali?

Darrere dels ajustaments estructurals hi ha condicions draconianes. Per beneficiar el nou deute, Mali ha estat obligada a malvendre les seves societats i empreses d'Estat construïdes en part pel règim socialista del president Modibo Kéita (1960-1968). A principis dels anys 80, hi havia

“Les institucions financeres internacionals han de redimir el crim del deute i assumir la seva responsabilitat amb l'anul·lació immediata i sense condicions”

més de 90 societats i empreses estatals. Actualment, més del 70% han estat liquidades, malvendes a multinacionals del Nord. Els ferrocarrils es van vendre a Transrail, de Canadà; l'energia i l'aigua, a Saur International i al Grup Akhan Kan; la banca de desenvolupament, al capitalisme marroquí... Arran de les privatitzacions i altres ajustaments s'ha fet créixer l'empobriment dels treballadors, l'atur, l'aniquilació del sindicalisme, la gestió maliciosa, la corrupció i l'empobriment general de Mali.

Al II Fòrum Social Mundial de Porto Alegre vostè va formar part del Tribunal Internacional dels Pobles sobre el Deute. Quin va ser el veredict?

Es tractava d'un tribunal d'opinió que va dictar un veredict molt clar: el Banc Mundial i l'FMI són responsables dels crims socials engendrats per l'endeutament d'aproximadament 150 països del Sud (Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina). La declaració exigeix anul·lar el deute -com sostenia l'immortal Thomas Sankara- i no alleugerir-la. I és que el deute, alleugerit o no, és una invenció dels colonitzadors per perpetuar el bombeig dels recursos dels països colonitzats. El deute africà va ser qualificat majoritàriament d'odiós i il·legítim; sovint ha estat contret per règims dictatorials, engrossint la riquesa personal de certes elits als seus comptes dipositats a bancs privats del Nord. En la mateixa línia, Joseph Stiglitz, Premi Nobel d'Economia 2001 i exvice-president del Banc Mundial, diu que "l'FMI i el Banc Mundial s'han tornat actors més actius, més dominants a les economies dels països del Sud, promovent les polítiques econòmiques enca-

rades a destinar tot a l'exportació amb l'objectiu del reemborsament del deute", cada cop més impagable.

Per tot això, les institucions financeres internacionals han de redimir aquest crim i assumir la seva responsabilitat amb l'anul·lació immediata i sense condicions. Haurien de seguir tots l'exemple recent de Noruega i presentar públicament el seu *mea culpa* als pobles del Sud. I els pobles del Sud han de treballar per repudiar el deute i reclamar la reparació pels perjudicis causats. Aquest és el sentit dels actes del Tribunal Internacional dels Pobles contra el deute odiós, i pel reconeixement del deute ecològic.

Mali, un país empobrit

Malgrat disposar d'importants recursos naturals com or, fosfat, sal gemma, bauxita, marbre o diamant, Mali està classificat com a País Pobre Molt Endeutat (PPTE, sigles en francès) pel Banc Mundial i com a País Menys Avançat (PMA) per Nacions Unides. Aproximadament el 60% de la seva població viu per sota del llindar de la pobresa. Com a país agrícola, Mali es va situar el 2005 com a tercer productor de cotó a l'Àfrica i primer productor d'or a l'Àfrica occidental. Sens dubte, la corrupció i la funesta gestió dels béns públics són part dels factors d'empobriment, si bé els processos de descentralització i democratització, tot i que encara siguin fràgils, constitueixen un cop d'efecte i una oportunitat per al desenvolupament local.

Tom Kucharz

Portaveu de la Comisió Internacional d'Ecologistes en Acció

“Quan algú està guanyant, algú altre està perdent”

Periodista i investigador social, Tom Kucharz era ja un activista compromès del moviment antiglobalització al seu país natal, Alemanya. Ha treballat pels drets dels immigrants, la cooperació al desenvolupament, el deute extern... Des de la seva arribada a Madrid, el 1999, té una intensa activitat a la Comisió Internacional d'Ecologistes en Acció i com a membre de la campanya “Qui deu a qui?”

Quina relació existeix entre deute extern i deute ecològic?

El deute ecològic recull tots els impactes ambientals i socials que la nostra economia genera fora de les nostres fronteres, i fonamentalment es pot localitzar als països que tenen un deute extern amb l'Estat espanyol. Nosaltres diem que no sols no es pagui el deute extern per il·legítim, sinó que a més es reconegui el deute ecològic. I si l'Estat espanyol hagués de pagar el deute ecològic als països que són creditors en aquest sentit, seria impossible. No és tant una qüestió monetària, de veure quant deute ecològic hem acumulat, ja que en números seria impressionant. Per exemple, nosaltres expulsem a l'atmosfera més CO₂ que qualsevol ciutadana o ciutadà dels països del Sud, per tant som responsables del canvi climàtic 10 vegades més que un ciutadà que viu, per exemple, a un país llatinoamericà. Si ells pateixen les conseqüències del canvi climàtic nosaltres tenim una responsabilitat davant d'aquests fets. A més, hi ha una sèrie de violacions de drets humans, delictes ecològics que es cometen directament quan s'extrauen els recursos naturals que després nosaltres devorem. Tot això ens fa responsables d'un deute ecològic amb aquestes persones.

Un deute ecològic del qual es beneficien els països del Nord... Sí, perquè finalment la riquesa que

es produeix amb aquests processos econòmics té una quantitat de conseqüències externes socials que no assumeixen els actors econòmics i enriqueixen la nostra societat. Per exemple, les empreses espanyoles que tenen inversions sempre repatrien els seus beneficis, que després incideixen animosament a la borsa, als petits accionistes, als petits estalviadors. I també, en general, si hi ha un bon ànim borsari, si hi ha un moviment financer i l'IBEX 35 puja, doncs repercuteix a l'economia espanyola. Quan algú està guanyant, algú altre està perdent. Els que estan perdent ho estan patint amb l'extracció de recursos, els delictes ecològics o la violació de drets humans d'empreses que no veiem, amb les quals no tenim contacte. Per tant, la societat en general no té una preocupació profunda per aquestes conseqüències externes socials i ambientals. La relació és clara: nosaltres diem que els països del Sud no han de pagar el deute extern i nosaltres tenim un deute immens amb aquests països.

I els programes d'ajuda, els crèdits al desenvolupament?

Hem d'analitzar amb quines finalitats els països del Sud s'han acollit als diferents programes i crèdits concedits, tant per part dels diferents Estats com per la banca privada, o pels organismes multilaterals com el Banc Mundial, el Banc Europeu d'Inversions o el Banc Interamericà de Desenvolupament. En el cas llatinoamericà, per exemple, podem veure que aquests crèdits en una primera fase van ser destinats a infraestructures i a l'extracció de recursos. A qui han beneficiat aquestes infraestructures i l'extracció de recursos? Han beneficiat les economies occidentals. Perquè aquestes necessitaven infraestructures per extreure els recursos naturals d'aquests països. Aleshores, aquests països van fer un endeutament important per millorar les infraestructures, però no per a la població, no per millorar els serveis públics, etc., sinó per crear un aeroport, un superport, crear estructures vials per extreure aquests recursos. Per tant, aquí tenim una doble perversitat.

Per una banda es genera un deute ecològic important, perquè tenen uns impactes ambientals i socials amb l'extracció de recursos, però per l'altra, s'ha adquirit un deute extern per crear aquest deute ecològic. És un doble mecanisme pervers. Tenim el mateix cas al sector dels serveis públics. Molts països del Sud han demanat crèdits per a la reestructuració dels serveis públics, però era per millorar-hi les condicions i després privatitzar-los i entregar-los a les empreses transnacionals. Alguns casos de privatitzacions han fracassat, com la privatització de l'aigua a Argentina, o a Malàisia. Les empreses transnacionals demanen, al subscriure contractes amb els Estats, una doble participació, una pública i una altra privada. Què succeeix en aquests casos? Doncs moltes vegades són els ens estatals els qui demanen el crèdit i són les empreses qui el gestionen. L'empresa mai assumeix el risc de demanar els crèdit, i si va malament es pot desprendre del seu percentatge i anar-se'n a un altre lloc. Són mecanismes que mostren clarament la relació entre el deute extern i el deute ecològic. El deute extern dels països del Sud amb Espanya s'ha generat quasi en la seva totalitat a través dels crèdits FAD (Fons d'Ajuda al Desenvolupament) i per la Companyia Espanyola d'Assegurances de Crèdits a l'Exportació. Si s'analitza a què s'han destinat aquests diners públics, veiem que han estat dirigits a cofinançar projectes que després repercutien en millorar els beneficis d'empreses privades. Són els deutes que assumeixen els països del Sud. Els diners que s'estan donant a través dels FAD, a vegades no milloren els drets de les persones ni la vida digna en aquests països.

Què aporta la nova Llei de Deute Extern aprovada pel parlament espanyol?

És una llei completament insatisfactòria per a les organitzacions que demanem des de fa temps l'abolició del deute extern. En el cas de la Companyia Espanyola d'Assegurances de Crèdits a l'Exportació i dels crèdits FAD, la nova llei no

aporta mecanismes de regulació i control de la generació de deute extern, contradient l'objectiu de la llei. És una llei que s'utilitzarà per inflar ficticiament l'ajuda oficial al desenvolupament i per fixar mecanismes de bescanvi de deute, sense que la població dels països del Sud opini sobre si el canvi de deute és profitós o no. Hem vist que en alguns casos aquests canvis de deute provoquen processos de corrupció o de malversació d'aquests fons, i no hi ha un benefici real per a la societat empobrida d'aquests països. En quant al deute ecològic, en cap cas s'hi fa esment i, per tant, tampoc existeix reconeixement d'aquest deute ecològic, ni tan sols d'emprendre mecanismes per tal que no se'n generi.

El concepte de deute ecològic persegueix la cancel·lació del deute extern?

El concepte del deute ecològic parteix de la insostenibilitat i de la il·legitimitat del deute extern. Sorgeix d'una idea que canvia completament la nostra percepció de les relacions Nord-Sud. No el fet que ells siguin deutors i nosaltres creditors, no. Els pocs diners que es van prestar a través dels diferents mecanismes per a la generació de deute extern, aquest superàvit que s'ha generat als països del Nord, ha estat possible al llarg de la història gràcies a l'exploració gratuïta de la mà d'obra i mitjançant el saqueig gratuït dels recursos naturals als països del Sud. I això és un deute històric que no està reconegut i que no es té en compte dins l'economia capitalista, però si nosaltres el monetitzem, seria impossible retornar aquests diners als països del Sud. El concepte de deute ecològic proposa un model econòmic on no estiguem supeditats a recursos que es troben més enllà d'allò que està disponible al nostre territori. Nosaltres hem de proveir-nos del territori en el qual vivim, d'una forma responsable i sostenible. Perquè vivim en un model econòmic que al cap d'uns anys arribarà als seus límits ecològics i econòmics, i on el concepte de deute ecològic replanteja el model econòmic capitalista.

Ens en fem ressò

PARAULES PER AL CANVI

Risas y humor

Pallassos sense fronteres

Risas y humor.

2006. Diputació de Lleida

Els beneficis del riure i l'humor en la població que viu situacions de crisi, com són les guerres o els desastres naturals, han pres forma al llibre *Risas y humor*, que l'ONG Pallassos sense Fronteres ha presentat.

Aquesta organització, que porta tretze anys fent riure a refugiats, desplaçats i gent exclosa de manera crònica, ha pogut comprovar que el riure possibilita el reequilibri psicològic col·lectiu i la recuperació de valors constructius i creatius com la tolerància, la participació comunitària i la diversitat. A la primera part de *Risas y humor*, alguns professionals de diferents àmbits exposen els fonaments teòrics dels beneficis psicològics del riure i l'humor sobre persones malaltes, refugiades o en estats carencials. La segona part recull les experiències de Pallassos sense Fronteres a Mali i El Salvador, així com de totes aquelles associacions de pallassos que desenvolupen les seves activitats a hospitals espanyols, com Paya-SOSPital i Sonrisa Médica. La primera experiència amb el pallasso Tortell Poltrona, que el 1993 va actuar en un camp de refugiats, va servir per demostrar els efectes beneficinos de les activitats artístiques i socioeducatives, i va originar la fundació de Pallassos sense Fronteres.

A més d'adaptar les actuacions a les situacions concretes de cada col·lectiu i organitzar els tallers ocupacionals basats en l'educació no formal i relacionats amb les arts escèniques, Pallassos sense Fronteres troba els recursos humans locals que serveixen per multiplicar la seva proposta. El llibre, editat en castellà, ha estat finançat amb els fons recollits a la gala benèfica de la Fundació Inocente-Inocente, i els beneficis que produeixi es destinaran íntegrament a alguns dels gairebé 20 projectes que anualment desenvolupa aquesta ONG.

SOTTO VOCE

Ala Maak

Nayla - 2006

Nayla és probablement una de les veus més originals de la música actual al panorama espanyol. La seva música es desenvolupa en un estil mestís entre l'àrab modern (del Líban), i el castellà amb tocs flamencs. Nascuda a Beirut i establerta a Madrid, Nayla escriu i compon els seus temes en castellà, àrab i francès. Omple l'escenari amb una energia extraordinària i una connexió amb el públic fora d'allò comú. El seu nou disc *Ala Maak*, amb 12 temes, és una combinació de sons de les dues ribes de la Mediterrània i ha vist la llum el mes de setembre.

Les grans passions de Nayla són la música i la publicitat, i el seu somni adolescent -allà, al Líban- era parlar castellà i viure a Espanya. La seva va ser una adolescència marcada per tretze anys de guerra, que ha tornat a reviure amb els atacs israelians al seu poble. El sofriment de la guerra ha servit per fer-la més forta i sensible, i l'ha portat a actuar a diferents punts de la geografia espanyola a concerts solidaris amb el seu país. Perquè Nayla, a més de cantar, és una persona activa en la defensa dels drets de les persones. I això es fa palès a la seva pàgina web: www.soynayla.com.

FILA 7

China Blue

Direcció: Micha X. Peled

Música original: Miriam Cutler

Versió original en cantonès, anglès, mandarí i sixuan.

Duració: 87 minuts

Esclavitud. Aquesta és la paraula que millor descriu les condicions laborals que pateixen milions de xinesos i xineses que han emigrat del camp a les ciutats per treballar a les noves empreses xineses, proveïdores de tot tipus d'articles al voraç consumisme occidental.

Així ens ho mostra el director nord-americà d'origen israelià Micha X. Peled en aquest interessantíssim exercici de periodisme d'investigació. El film es va enregistrar de forma clandestina i amb nombrosos problemes, ja que el rodatge va ser interromput en diverses ocasions, la policia va requisar-los diverses cintes i fins i tot alguns membres de l'equip van ser arrestats i interrogats.

Per tal de poder realitzar aquest testimoni tan valuós, Peled i la seva gent van haver d'entablar al propietari d'una fàbrica de pantalons texans de la ciutat de Shaxi. Guo Xi Lam, amo de la factoria, va creure que els simpàtics americans farien un reportatge on es lloarien les virtutis de la nova classe empresarial xinesa. Lam els hi va assegurar llibertat total per enregistrar a l'empresa i fins i tot per fer un càsting entre les joves treballadores, sent moltes d'elles adolescents. Així és com van seleccionar Jasmine i Orchid, les dues noies que ens mostren en primera persona allò que les autoritats xineses i les empreses occidentals volen ocultar-nos costi el que costi: la brutal explotació de la classe treballadora xinesa que tant ha atret a tot tipus d'empreses occidentals per tal de fabricar allà el que després comprem al primer món. Jasmine i Orchid s'enfronten els 7 dies de la setmana a maratòniques jornades laborals, guanyant 6 cèntims d'euro l'hora, sense cobrar les hores extres i amb l'obligació de residir a la mateixa empresa. Per si això fos poc, els hi resten del sou el poc menjar que els hi donen i, si cap d'elles acaba adormint-se o desmaiant-se pel cansament, haurà de resignar-se a una rebaixa considerable del sou com a multa. Parlem d'un documental que vol obrir els ulls de la societat capitalista per tal que es planteji l'origen dels productes que acumula sense límits. I, com no podia ser d'una altra manera, ens convida a reflexionar sobre el model de liberalisme econòmic salvatge al qual ens arrossega l'omnipresent globalització.

MONDE
diplomatique

La comunitat internacional i les habituals organitzacions de defensa de les llibertats, les quals hem vist tan actives a Sèrbia, Geòrgia, Ucraïna i, més recentment a Bielorrússia, han romàs mudes, per dir-ho així, davant el cop electoral que s'ha comès davant els nostres ulls a Mèxic. Molt abans de l'inici de la campanya estava clar per al president Fox (PA) i les autoritats al poder que López Obrador, amb el seu programa de lluita contra la pobresa, era el candidat a batre. Amb tots els mitjans. Des de 2004, una maniobra, a base de cintes de vídeo clandestines difoses per les cadenes Televisa i TV Azteca, adquirides pel poder, intentava desacreditar López Obrador. Aquesta maniobra va ser debades. L'any següent, sota l'extravagant pretext de no respectar les normes legals de construcció d'una

via d'accés a un hospital, era condemnat, empresonat i privat del dret a presentar-se a unes eleccions. Manifestacions massives de suport van acabar per obligar a les autoritats a restablir-li els seus drets. L'operació de persecució implacable va prosseguir. I va arribar a un grau delirant durant la campanya electoral. (...) La victòria de López Obrador tindria conseqüències geopolítiques massa importants. I, per tant, no era desitjada ni per la patronal ni pels grans mitjans de comunicació mexicans. Ni per Washington. A cap preu.

Font:

Le Monde Diplomatique,
nº 130, agost 2006

Regala allò que és just

Les botigues de SETEM t'ofereixen un consum crític i reflexiu

Comerç Just
Sobirania Alimentària
Economia Social

Per Nadal, o en qualsevol altra ocasió, regala Comerç Just. Des de les diferents botigues de **SETEM** t'ofereixem una àmplia varietat de productes.

Des de **SETEM** també t'ofereixem regals d'empresa, articles de *merchandising* personalitzables i lots de productes per a congressos, per Nadal i altres festes, per a la família i els amics...

Els lots que oferim, inclouen principalment productes de Comerç Just procedents de diferents cooperatives d'Àfrica, d'Àsia i d'Amèrica Llatina, tot i que en alguns casos també s'hi inclouen alguns productes nacionals, que no s'han importat, ja que es produeixen a la nostra terra, respectant així els principis de proximitat, sostenibilitat i Sobirania Alimentària.

TAMBÉ A INTERNET:
www.setem.cat
www.comerciojusto.com

Amarante SETEM
Avenida Romero Donallo, 19
15706 - Compostela
T +F 981 978 715
amarante@amaranteong.org

SETEM Andalusia
Paseo de los Basilios, 2
18008 Granada
T +F 958 81 89 38
andalucia@setem.org

SETEM Arago
C/esa Augusto, 37
50003 Zaragoza
T +F 976 44 07 65
aragon@setem.org

SETEM Catalunya
Blasba Laguarda, 4
08001 Barcelona
T +F 93 441 53 35
F 93 443 20 89
catalunya@setem.org

SETEM Extremadura
Pizarro, 1, 2ª planta
10001 Cáceres
extremadura@setem.org
T 620 82 12 87

SETEM Hegoa Haizea
Federico Baralibar, 15
01003 Vitoria
T +F 945 12 07 46
euskadil@setem.org

SETEM Madrid
Gaztambide, 50
28015 Madrid
T +F 91 549 91 28
F 91 549 95 72
madrid@setem.org

SETEM Nafarroa
Ojite, 1
31002 Pamplona
T +F 948 20 70 20
F 948 21 24 88
nafarroa@setem.org

SETEM Rioja
Doce Ligeró, 2
26004 Logroño
T +F 941 24 68 01
rioja@setem.org

SETEM Comunitat Valenciana
Pintor Domingo, 3, 2ª
46001 Valencia
T +F 96 515 35 05
F 96 515 63 80
setemcv@setem.org

Secretaria Tècnica
de la Federació
de la Federació
28015 Madrid
setem@setem.org
T +F 91 549 91 28
F 91 549 95 72

Setem
902 012 838
www.setem.org